

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassóban, Nagy- s Czérna-utca sarkán
Papp Ferencz bútorkészítőnél, a
hol a szerkesztő hétköznapi délelőtt
9—11 óra között,
és Bolonya, mester-utca 325. sz. alatt,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető minden közle-
mény, valamint az
előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen ide küldendők.
Nagy-küküllőmegyei érdeklő közlemények
Horváth László
társaszerkesztőhöz Segesvárra küldendők,
a kis-küküllőmegyei érdeklő közlemények
Gyöngyössi István
társaszerkesztőhöz Dicső-Szt.-Mártonba.

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinki, segesvári és szent-ágotai kir. járásbírók hivatalos hirdetője.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁRÓMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban. Budapest: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, Bécsben: Daube G. L. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukes M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetési irodájában.

22-ik szám.

Brassó, Kedd, február 19-én.

V. évfolyam. 1889.

Indirekt adók.

Az indirekt adó kétségtelenül a legigazságosabb neme a közteherviselésnek, mert azt szükségletei arányához mértén fizetnie kell szegénynek, gazdagnak egyaránt, mindenkinek vagyoni helyzetéhez képest. Mert élnie mindenkinek kell; csak hogy a gazdag nagyobb igényekkel bírván, többet fogyaszt, tehát nagyobb mértékben is járul az indirekt adókhöz; a szegény kisebb igényekkel bírva, kevesebbet fogyaszt, kevesebbet is járul hozzá, de az arány a kettő között egyenes, mert mindkettő tényleges szükséglete után adózik.

Az állami közteherviselésben az indirekt — vagy más néven fogyasztási — adóknak nagy létjogosultságok van, egyrészt általános nemzetgazdasági, másfelől állampénzügyi szempontból. Minden állam igyekszik is lehetőleg kiaknázni a helyzetet: így Magyarország is, hol a különböző fogyasztási adók meglehetősen fokig vannak feleslegizva.

Ha ily körülmények között egy város külön fogyasztási adókkal akar előállni, — melyben a lakosság évek óta a legrosszabb anyagi helyzetben van, — midőn mi sem indokolja e tervet, mint a város rossz gazdálkodása: úgy e fogyasztási adók behozatala egyenesen elítélendő.

Brassó város tanácsa indirekt adók behozatalának kérdésével foglalkozik ez idő szerint.

E szerint minden behozott élelmi cikk után a város külön fogyasztási adókat szándékozik szedni.

Mivel indokolható e terv?

Vajjon beállott-e már Brassóban is az a helyzet, mint az államnál, hogy oly nagymérvű befektetéseket kell eszközölnie, melyeket a város rendes jövedelmei nem fedezhetnek?

Minő befektetések azok?

Az egyetlen utca-szabályozás mondható ennek. Csak hogy ennek költségeit fedezi a városi tulajdon, nevezetesen épületek, elidegenítéséből befolyó pénzek, s a mily arányban eszközöltetnek ezen befektetések, ép oly arányban csökken a város törzsvagyona.

De eltekintve ettől is, olyan-e ez idő szerint a helyzet Brassóban, hogy az élelmi szerek megdrágítására csak gondolni is lehetne?

A vámháboru óta, sőt még azelőtti időktől kezdődőleg, a város lakosságának minden rétege súlyos anyagi veszteséget szenved évenként. Nincs kellő pénz forgalomban, mert nincs kellő kereset. Ennek természetes következménye, hogy az élelmi szerek drágák. Mert bármily olcsók is legyenek, szemben a kereset-hiánnyal mégis drágáknak tetszenek.

És tényleg nem is mondhatók ma piaci áraink olcsóknak.

E nyomott gazdasági helyzettel szemben itt állnak az állam terhes adói, ezekhez jönnek a megyei pótdadók és a városi 23.5%-os pótdadó, összevéve mintegy 30%-ja az állami adóknak; ide számítandók a külön egyházi s iskolai terhek, úgy hogy minden egyes adózó állami adójának 35—37%-jával még meg van terhelve.

El is tekintve már most a legkülönbébb társadalmi adóktól, melyekben Brassóban úgy a magyarok, mint a szászok és oláhok bővelkednek, mert minden egyes nemzetiségnek külön megvannak ugyanazon társadalmi intézményei, a melyeknek fentartása ugyanazt a társadalmat terheli, — helyénvaló lehet-e ily körülmények között megdrágítani a különben sem olcsó élelmi szereket, mi által első sorban a szegényebb sorsú lakosság sújtatnék, a mely amúgy is eléggé sújtva van már?

A város nem képes fedezni szükségleteit, azért kell ehhez az eszközöz folyományodni.

Tessék jobban gazdálkodni!

Mikor a hétfalusi községekkel kötött egyezés tárgyalatott, az volt a tanácsi előterjesztésben, hogy a város vagyoni viszonyai teljesen át fognak alakulni, a jövedelmek gyarapodni.

Történt-e azóta javulás? Egy jöttával sem, sőt visszaesés, mert két év óta a város nem köveztet, vizről évek óta nem gondoskodik stb.

És most mégis növekednek a terhek, — újabb forrásokhoz kell nyulni, holott itt a város kiterjedt erdőgazdasága, minővel az ország-nak talán egyetlen városa sem bír. A létesítendő cellulose-gyárral a város oly kitűnő üzletet kötött, hogy egyedül ez uton körülbelül évi 27.000 frttal fog gyarapodni jövedelme, mert míg eddig azok az erdők alig jövedelmeztek 2—3000 frtot, most egyedül onnan évi 30.000 frt jövedelme lesz a városnak. Hasonlóképen nagyobb lesz a jövedelem előrelátha-

tólag a többi erdőségből is, ha hogy természetesen a város nem nehezíti meg a vevőknek az üzletet haszontalan szórászhasogatásokkal, mint tette volt évekkel ezelőtt, mikor a zernesti papirgyár akart vele nagyobb s szintén igen előnyös üzletet kötni.

Ezen üzletek alapján nemcsak hogy növesztetni nem szabad az adózó polgárság terheit, sőt ellenkezőleg apasztani kell a városi pótdadókat.

Nem opponálnánk a tervezett indirekt adók ellen sem, ha a városnak akár végleges vízmű, akár csatornázás céljaira volna szüksége pénzre, mert ily célokért a lakosság — bármily nehezen bírja is — szívesen hoz újabb áldozatokat. De a míg semmi érdemleges beruházás nem történik s csak rendes adminisztratív szükségletekkel indokoltatik ily lépés, — addig kötelességünk egyenesen felhívni az adózó közönséget, hogy leghatározottabban utasítson vissza minden oly törekvést, mely terheit szaporítani akarná.

Országgyűlés.

Valóban szégyenteljes látvány az, a melyet a képviselőház pénteken a függetlenségi párt egyes tagjainak szivességéből nyújtott, úgy hogy valóban kár nekünk annyira büszkélkednünk parlamentárizmusunkkal, és az elnök csakugyan helyesen jegyzé meg: „Ez szégyen Magyarországra a külföld előtt! A mit Polónyi, Lukács és Lits ott miveltek s hozzá még Gullner is járult, az valóban gyalázat s mindenekfelett meggyalázása a magyar parlamentnek.

A távoli szemlélő nem tudja, mit bámuljon inkább: azt-e, hogy a ház többsége ily gyalázatos jelenetek után is meg tudja még tartani komoly higgadt-ságát, avagy azt-e, hogy komoly, művelt férfiak képesek ily botrányokra?

Mindenesetre azonban szomorú, nagyon megszorító dolog, hogy a magyar parlament ily jelenetek színhelyévé süllyed és még szomorubb, hogy nem akad ember az egész ellenzéken, a ki felálljon és azt mondja: „Uraim, elég volt a botrányból, ne gyalázzák meg az országot!”

A pénteki gyűlés eddig páratlanul áll parlamentáris életünkben és mindenkor diszére (!) lesz mindazoknak, kik azzá tették!

Nagy nehezen sikerült a szombati ülésen a véd-erő javaslat 14-ik pontjára jutni, melyhez Tisza Kál-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Az erdei leány.

Irta: Gárdonyi Géza.

Kerüli azt az erdőt minden jó lélek; vadász sem jár arra, nyulak, őzek régen elköltöztek, csak az erdei baglyok tanyáznak ott hihetetlenül elszaporodva.

Holdvilágos nyári éjeken rémes sikoltás nyilalja meg az erdőt, s utána velőig ható kacagást szászszoroz meg a visszhang.

Az erdei leány rohan ott csörtetve az avar között, tépetve a bokorágtól; vihálo baglyok repkedik őt körül s utána hosszan lobognak a holdban csillogó selyem-rongyai.

Mikor mértőfökre halló sikoltását csapkodja a visszhang, keresztet vet magára a jámbor keresztény ember, fülére huzza a szűrét és letér az erdő mellett fehérítő országútról, a rétre; ott folytatja éjjeli utját.

Ezelőtt harmincz esztendővel a vadon Kárpátok között egy fiatal vadász bolyongott. Erős, magas termetű férfi; arcát göndörre pödrött bajuszka ékíté s fekete szakáll vette körül. Sajátságos komolyság ömlött el halvány vonásain; látszott rajta, hogy valami nagy búbanat feküdt a szívére és hogy szórakozást, feledést keres a vadonban.

Nem vigyázott, nem esett a vadra, mint az el-

talán az árnyékos lombok alatt, s olykor vizsgálódva állott meg a fehér száraz szikladarabok előtt; talán azt nézte, nem rejtenek-e érczet, vagy azt, hogy nem-e vulcanicus kitörés következtében kerültek oda.

Mindinkább belekeveredett a sziklák közé, s egyszer csak egy óriás sziklafal elé ért, a melyen embernői széles repedést látott sötétleni.

A fiatal vadász egészen közel ért e repedéshez, s a mint félrehajtotta ott a felkapaszkodó borostyán indáit, némi megdöbbenéssel vette észre, hogy a repedés széle le van horzsolva, mintha gyakran járnának ott ki és be. Még inkább meg volt lepve, midőn taposott utat is vett észre, mely egyenesen a nyílásba vezetett.

A kötörmelék között valami fényes érc csillogott; lehajlott érte, fölvette: egy rézgomb volt.

— Különös! — mormogá. — Nem hittem volna, hogy itt emberek járnak.

A nap igen hevesen ontá sugarait, a szikla égetően meleg volt, s talán ez is ösztönzé a fiatal vadászt, hogy tovább kutasson.

Fegyverét előre tartva ment be a hasadékba s tapogatott a végével a sötétben; tapogatta a szélességet és magasságot; gondolta, hogy ha valami medve, vadmacska, vagy róka jön vele szemközt, hát majd elsüti rá a puskát.

De a hasadékban átszűrődő, illatos szellő azonnal

elárulta neki, hogy nem barlang ez, hanem olyan átjáró-féle, a mi valószínűleg földrengés következtében keletkezett.

A hasadék hol szűkebb, hol tágabb volt, de vadászunk azért minden erősebb horzsolódás nélkül haladhatott.

Egyszer csak világosodni kezdett, ködszerű fény derengé át a keskeny magas ürt; aztán a vakító tiszta napfényt látta újra s a mosolygó kék eget.

Egy mesésen mély völgy-szakadékba lépett, melyet millió virág, cserje és fa nőtt keresztül-kasul; oldalt és köröskörül száz méter magas kopár bérczfalak, melyeknek falán a rozsdá vörös foltjait a kényszerű sziklamoha tarkázta s tetejéről néhány zöld bokor hámult alá.

A fiatal vadász kábító rózsailatot érzett. Csak ment utána a sűrű fák és cserjék között, mint az először szálló lepke; ment, a merre le volt törve a cserjelomb, megapadva a fű szára, a merre ember járhatott nem is nagyon régen.

A völgy közepén aztán megtalálta a rózsatengert, mely egy hajnalkával befuttatott erdei házikót hullámzott körül.

Ezer és ezer tarka lepke csapongott a virágokon, tarka felhőbe gomolyodva olykor a rózsák fölött.

(Folytatása következik.)

mán mint képviselő beadta már ismert módosítványát, mely szerint a 14-ik §. oda módosítottatik, hogy az ujjonczjutalék megszavazása csak 10 évre szól.

E módosítványt és Tisza beszédét zajos, zúgó lelkes helyeslés és éljenzés követte. Nyomban többen szóltak hozzá. Thaly Kálmán a módosítvány kinyomatását s a 14. §. függőben tartásával a többi szakaszok tárgyalását kívánta; hasonló értelemben szólt Horváth Gyula is. Ellenben Polonyi a módosítvány kinyomatását, a 14. §. függőben tartását, azaz a véd-erőbizottsághoz (esetleg az igazságügyi bizottsághoz) utasítását s a javaslat többi részeinek tárgyalását is függőben tartatni kívánta. Támogatta őt ebben Szederkényi is. Gróf Apponyi Albert azonban oda nyilatkozott, hogy a miniszterelnök módosítványa amugy is napok óta köztudomású lévén, a 14. §. tárgyalását kívánja.

Erre a ház szerencsésen belement aztán a 14. §. tárgyalásába s mindjárt szót emelt Hódossy Imre, ki zajos helyeslések közt elfogadta a miniszterelnök módosítványát. Egyebekben az általános vita momentumai foglalkott polemikusan, az ellenzéki álláspontnak adva igazat és megróva az igazságügyi bizottság eljárását e pontnál. Még Tóth Ernő szólt azután, egy módosítványt terjesztve be, mire a 14. §. tárgyalása, melyhez még tíz szónok van szólásra felírva, a következő ülésre halasztatott.

Most következtek az interpellációk, melyek során Kaas Ivor báró, Horváth Ádám, Polonyi és Szederkényi más-más variációkkal, többé-kevésbé éles kifakadásokkal az utcai tüntetéseket, a rendőrség viselkedését hozták szóba, természetesen a tüntetőknek adva igazat, ezeknek fogva pártját. Interpellált még Busbach Péter is oly higgadt és nyomatékos érveléssel beszédben, mely megérdemli, hogy országszerte a legkomolyabb figyelemben részesüljön. Busbach kemény igazságokat mondott oda az ellenzéknek, melyek miatt ez többször zajosan türelmetlenkedett; védelmébe vette a sokat szidott rendőrséget, mely nehéz kötelességét hiven teljesítette és a komoly tüntetéseknél nem is állta útját, de útját kellett állania, mikor a tüntetések elfajultak s a vagyon és személybiztonság veszélyeztetve lett.

Kaas beszéde alatt az ifjusági karzaton tetszenyilatkozatok történvén, elnök azt kiürittetéssel fenyegette, ha nem mérsékli magát.

Báró Orczy Béla és Fabiny Teofil miniszterek azonnal feleltek az interpellációkra s a viszontválaszok meghallgatása után a ház tudomásul vévén a miniszterek válaszait, az ülés véget ért. Orczy válaszát, mely teljes higgadsággal az eljárásban mérsékletet, méltányosságot, a felmerült panaszok megvizsgálását ígérte, de egyttal kimondta, hogy, ha kell, az államhatalom a rendzavarásokkal szemben a legerélyesebb eszközöktől sem riad vissza, a szabadelvű pártot kivül a mérsékelt ellenzék is tudomásul vette.

Külföldi szemle.

Brassó, február 18.

A czár és a czárné juniusban egy orosz hajóhaddal fogják meglátogatni Vilmos császárt Kielben.

A francia kormányválság még mindég nem ért véget. Hir szerint Méline kamarai elnök elvállalta a kabinet-alakítást.

Az olasz képviselőház febr. 16-iki ülésében az elnök jelenté, hogy a király délelőtt fogadta a kamara elnökségét, s a parlamenti bizottságot, kik a trónbeszédre válaszoló feliratot átnyújtották. A király elismerőleg nyilatkozott a kamara ragaszkodásának nyilvánításáért, és kijelenté, hogy ő is ép úgy, mint a kamara a törvény által biztosított szabadságok gyakorlását a nemzeti élet fejlődésének legbiztosabb zálogául tekinti. A király élénk érdeklődéssel és gondoskodással kíséri mindazt, a mi Olaszország gazdasági viszonyaira vonatkozik, és bizalommal van az iránt, hogy a parlament a kormányval egyetértve, e fontos kérdést illetőleg is meg fogja találni az eszközöket, hogy a kellően méltányolt nehézségeket elhárítsák. A király bozzátette, hogy a kormány politikája, mely érelyesen a béke fenntartására irányul, e feiadatot meg fogja könnyíteni, és kérte a megjelenteket, hogy a parlament előtt érzelmét és Olaszország boldogítására és dicsőségére irányuló óhajátait tolmácsolják. Azután fölkelt Crispi, kijelentve, hogy elfogadja a következőleg indítványozott napirendet: A kamara Crispi nyilatkozatát meghallgatván, azt tudomásul veszi és bizik abban, hogy Crispi az alkotmányos szabadság teljes megóvása mellett, a közbékét fenn fogja tartani. Crispi megjegyzi, hogy nem maradhatna meg a kormányon, ha biztosítást nem nyer, hogy politikájával a kamara egyetért. Ha a kamara a miniszteriummal ellentétesen határozna, úgy őszívesen enged másnak helyet, a nélkül, hogy ellenteleire megharagudnék. Bonghi és

Nicotera visszavonták indítványait, mire a kamara elvetvén a többi indítványt, 247 szavazattal 115 ellenében elfogadja a fentebbi bizalmi szavazatot.

Milán király, mielőtt Nisbe elutazott, hosszasan értekezett Risticcsel. Jól értesült körök nézete szerint, legközelebb a hivatalos lap comuniqueét fog közölni a miniszterválságról. Azt hiszik, hogy a Christics-kabinet továbbra is megmarad.

A Konstantinápolyban székelő bolgár exarcha megkeresést intézett a kormányhoz, hogy a zsinat egybehívassék. A kormány erre azt válaszolta, hogy kész az exarcha kívánságának megfelelni, ha Demeter és Constantin püspökök, kik még nem érték el a püspökök számára megkívántató életkort, mások által fognak pótoltatni.

Hir szerint a Philippopolban tartott ellenzéki gyűlés feliratban azon óhaját fejezte ki a fejedelem előtt, hogy a kormány változtassék meg.

Román lapszemle.

A szebeni »Telegraf Roman« idei 11-ik számában »Valami az olvasásról« című cikkében, miután az amerikaiak olvasási kedvét kiemeli s mintegy példaképpen állítja az európai nemzetek elé, rólunk magyarokról ezeket írja: »A magyarokról nem is beszélünk, kik, a mi az olvasást illeti, nem állanak jobban, mint mi, t. i. a románok s ha a rendelkezési alapok hiányzanának, hirlapjaikat és irodalmukat hihetetlenül alásülyedve fognák látni. A ki a székelyföldön utazott, — tudja, hogy ott a nép csupán annyit olvas, mint a román.(?) — Ha aztán a városokban még, a könyvtárakban és könyvkereskedésekben megszégyenled magadat azok hallatára, a mit a könyvtárnokok és könyvárusok beszélnek. Azonban ne fájjon a mi fejünk másokért.«

Épen ezek olvasása után akadt meg szemem a »Vasárnapi Ujság«-ban a hazai lapokról közlött kimutatáson. E szerint 1889-ben magyar lap van összesen: 600 és 10,275 magyarra esik egy-egy magyar lap, míg 82,992 románra esik egy román lap. Tessék ebből aztán megítélni, hogy áll-e a »Telegraful« azon állítása, hogy a magyaroknál nem áll-e az olvasást kedv jobban, mint a románoknál! Épen nyolczszor több a magyar olvasók száma a románokénál.

Sok a kívánni való, tagadhatatlan, nálunk is, de még sem állunk egy vonalban a románokkal. A »Tribuna pl. csaknem minden nap el akarja hitetni olvasóival, hogy a nemzetiségek számban mennyire felül haladnak bennünket, a miből mindig odakövetkeztet, hogy ők vannak hivatva kormányozni ezt az országot. Ezeknek a nagyszámu nemzetiségeknek pedig a 600 magyar lappal szemben van 181 lapjuk. A mi pedig a »Telegr. Roman« azon állítását illeti, hogy lapjaink annyira a rendelkezési alapokból tartatnak fenn, hogy azok nélkül azoknak száma hihetetlenül alásülyedne, ez olyan vakmerő állítás, mely szót sem érdemel.

A »Tribuna« arról vezérczikkezz, hogy miért nem fogják perbe azokat az ifjakat, a kik Kolozsvárt a kétfejú sast állítólag leverték. Bezzeg, ha ő tenne ilyent, akkor sarkon állának a kir. ügyészek! »Tehát a »Tribuna« egynek tekinti magát azon ismeretlen szélhámosokkal! Ha neki így tetszik: ne bolygassuk izlését. Minden sorából kéri a káröröm. Szeretnél ha minél több magyart láthatna büntetve, mert ezzel enyhülnének vázai emlékei. Majd elintézik ezt nélküle is, még azt a katasztrófát is, melyet jósolgat. Ezt a mesterseget, mint valami vén pithya üzi 6 év óta, sikertelenül, sehogys sem akarnak az események úgy fordulni, a hogy azt ő jósolgatja.

Jósolgatásai mellett védelmébe veszi, a mit helyesen tesz, az orosz érzelmű Blarembeggel szemben Bretiano János volt romániai miniszterelnököt. Azonban szokása szerint, más szavakkal itt is kimondja, hogy a magyarhoni románok számára Bukarestben jó fel a nap.

»Mi egyvérű testvérek amott a Romániában levőkkel, kik szeretettel és érdeklődéssel követeljük a román állam fejlődését, mint a kikben nemzeti létünk támaszt és gyújtópontját szemléljük.«

Szép az az őszinteség! Lám, nem így kíséri saját hazáját, a szép Magyarország fejlődését! Itt nem talál elég szavakat a gáncsolásra nemcsak a szabadelvű kormánypárttal, de általában minden magyar párttal és általában a magyarokkal szemben s van aztán jajgatás, ha Vácra kerül.

Egyébiránt azt is feljegyezzük, hogy Rudolf trónörökös gyászos halála alkalmából mindhárom román lap, de kiváltképpen a »Telegr. Roman« kiváló részvétet tanusítottak, a mint tőlük ily esetben elvárni lehetett.

A »Gaz.« és »Tribuna«, de kivált az utóbbi jobbidők reményével biztatja olvasóit a felség kiáltványa után s a »Gazeta« megjegyzi, hogy csak nem fogjuk

még ezt is egyedül hozzánkintézettnek tekinteni! Ne féljen ettől. Kívánjuk, hogy legyen része neki is belőle! Zokon vette a magyar ellenzék, hogy még a gyász napjaiban sem bírtak a tüntetésekkel felhagyni. A »P. Napló« azon megjegyzésére pedig, hogy a »végletekig« mennek, ezt jegyzi meg: »Ezek nagyon súlyos szavak s ha a magyar ellenzék tényekre ragadnak: akkor rendkívüli eseményeket várhatnak.« — Azonban lehet, hogy még meggondolkoznak az annyira hős szájuak s nem kockáztatják meg azt, hogy végletekig menjenek.«

Legyen úgy, mint a »Gaz.« óhajtja. Ugyanese a »Gazeta« vasárnapi számából olvassuk, hogy az I. Károly király 12 birtokán az ugynevezett korona-jóságában mindenütt iskolákat állítottak s egy-egy kézi munkát is tanítanak már néhány iskolában, sőt a kézi munkát mindenik iskolánál meg akarják honosítani. — Asia sá fia!

Czenkalji.

Nyílt levél a szerkesztőhez.

Brassó, 1889. február 15.

Tek. szerkesztő ur!

Az »Erdélyi Híradó« folyó évi február 8-iki 36. számának tárczájában Brassai Béni álnévű írótól egy »A brassói magyarok« című cikket közölt, melyben, miután a brassói szászok összetartását kiemelte, míg egyfelől rólam s még néhány brassói honfitársunkról érdemünk felett való elismerésben emlékezik meg, másfelől olyan térre csapott át, mit szó nélkül nem hagyhatok.

Azt írja ugyanis, hogy dr. Weisz egymaga többet tett a brassói magyarság érdekében, mint Rombauer, Beierle s Comp-czég együttvéve s a milyen sanyaru zászlóvivője a brassói magyar ügynek a reális. tanárok kara, oly fáradhatatlan harczosa a magyar kultúrnak.

Tisztelettel hajlom meg dr. Weisz ur működése előtt. Azonban ha áll s ezt kétségbe vonni nem szabad, hogy a brassói magyarság között az egyetértést, összetartást szilárdítani, mindnyájunknak hazafias kötelességünk; nem látom be, hogy hogyan fogjuk ezt megvalósítani, ha egy olyan tekintélyes, művelt és szakképzett egyénekből álló testületet, milyen a brassói állami főreáliskola tanári kara, a brassói magyar ügy sanyaru zászlóvivőjének bélyegezzük. A brassói áll. főreáliskola már mély gyökeret vert Brassó talajában; ezen iskola testülete tudományos és hazafias missziót teljesít most és teljesíteni fog jövőben még inkább, miután annak tagjai a brassói magyar társadalmi élettel közelebb és alaposabban megismerkednek. Ez a tanári testület hazafias missziót is teljesített mult évben s teljesít most is nyilvános és mindig érdekes felolvasásaival, melyekért elismerésünket kell nyilvánítanunk. — Maga Rombauer Emil igazgató még meg sem telepedett volt Brassóban s azonual alapító tagja lett az Emkének, egyszerre lefizetvén a 100 frtot. Azt hiszem, hogy a többi tanárok is tagjai az Emkének s a kik még talán nem, azok is nemsokára tagjai lesznek. Tény, hogy tagjai mindnyájan a brassói magyar kaszinónak s buzgón látogatják azt.

Ezek tények lévén, ha még nem tehettek annyit rövid ittlétük alatt a brassói magyar érdekekért, mint azok, a kik régebb idő óta laknak itt: legyünk türellemmel, tenni fognak ők is azon körben, melybe honfitársaik bizalma helyezni fogja őket is. Vannak közöttük már is, kiket a legnagyobb elismeréssel emlegetünk. Én részemről a brassói állami főreáliskola tanári testület tagjainak hazafiaságát kétségbe vonni, elisietett ítéletnek tartom s őket úgy mutatni be a nyilvánosság előtt, a nélkül, hogy tényeket hoznánk fel, mint a brassói magyar ügy sanyaru zászlóvivőit, elhibázott lépésnek tekintem. Nekünk egyetértésre, összetartásra van szükségünk, meg kell nyernünk, meg kell becsülnünk mindenkit, ki a haza és nemzet dicsőségére szenteli életét. Nem korbács, hanem olajág kell a mi kezeinkbe, mert csak erről mondhatjuk el: »Sub hoc signo vinces!«

Csak ennyit akartam elmondani.

Tisztelettel

Koós Ferenc,
kir. tan. tanfelügyelő.

Báli tudósítás.

A brassói róm. kath. jótékony nőegylet szokott évi táncestélyét, a helyben létesítendő róm. kath. árvaház javára, folyó évi február hó 16-án tartotta meg a Nr. 1 nagy termében.

Sokszor hallottam, hogy e táncestély mindég egyike szokott lenni az idény legelegánsabbjainak. — Valóban elegáns volt a jelen alkalommal is a szó szoros értelmében. Elegáns volt, akár magának a megjelent díszes, bár csekély számu hölgyközönségnek szebb-nél-szebb toilettéjét tekintjük, akár pedig ama finom íz-est, melyet a fáradhatatlan rendezőség a terem díszítésében kifejtett.

Körülbelül fél kilencz órakor érkezett meg az egyetemes elnöke: Mayer Józsefné ő nagysága, kit a Rákóczy induló fogadott a terembe lépéskor. Őt követék az egyetemes választmányának tagjai, majd meg a kedves mamák még kedvesebb leányaikkal.

Fél tíz órakor már teljesen együtt volt a tánczó közönség s most már ki-ki kedve szerint lejtette akár kivilágos kivrattig is. Különösen a szépnem épen nem panaszkodhatott a tánczosok csekély számára.

Nem szándékom névszerint elsorolni az estélyen megjelent hölgyeket. Teszem ezt két okból. Először: mert félek, hogy a szépnem felsorolásában talán nem sikerülne kellő sorrendet tartanom, másodsor, mert gyöngé memoriám könnyen kifeledhetne valakit s ez aztán öreg hiba lenne: öregebb, mintsem első tekintetre gondolnék.

S most legyen szabad az erkélyen megjelent díszes hölgyközönséggel is pár szóban leszámolnom. — Valahányszor tekintetemet fölfelé irányítottam, mindannyiszor ama gondolat bántotta lelkemet: miért nem lehet őket e magaslatról leszállítani? Nem saját érdekem adott lételt e gondolatnak, — hanem igenis ama mély tisztelet, melylyel a colonne-ak nagy száma iránt viseltem. Hogy aztán a colonne-ak nagyobb száma a fáradhatlan főrendezőnek e tekintetben már régen táplált érzületével is inkább quadrált volna, azt fölösleges is mondanom.

Vagy mit mondjunk azokról, kiknek ideáljuk oly utólráhetetlen magasságban állott? Szó a mi szó, a tánczestély sikerültnek mondható. S ha anyagi tekintetben holmi fölemelő sikereket nem is konstatahatunk, jól esik látnunk, hogy még sokaknak el szívében a városunkban létesítendő kath. árvaház eszméje, melyért kath. társadalmunk fennkölt lelkületű hölgyei oly sokat küzdöttek s küzdenek maig is szóval és tettel. Adja Isten, hogy a humánus cél érdekében kifejtett nemes törekvéseiknek gyümölcseit minél előbb élvezhessék!

Néző.

Egyletek s társulatok.

Az „I. brassói takaré- és önszegélyző szövetkezet” vasárnap d. u. tartotta idei közgyűlését az „Europa” nagy termében.

Sajnálattal kell megemlítenünk, hogy ezen egyetemes magyar pénzügyintézetünk vasárnapi közgyűlése iránt nagyon csekély érdeklődés mutatkozott a tagokban, úgy hogy az ezret meghaladó tagokból alig ötven jelent meg, holott a tagok érdekében állott volna, személyesen meggyőződnie azon szép haladásról, melyet ez intézet tanusít.

A gyűlést Nagy István elnök rövid beszéddel megnyitván, üdvözölte a jelenvoltakat, mire felolvastott az intézet 1888. évi jelentése és forgalmi kimutatása. Majd a számvizsgálók jelentést tettek, hogy mindent a legnagyobb rendben találtak s a kimutatás minden részletében megegyezik a könyvekkel, minék alapján az igazgatóságnak megszavazták a felmentvényt.

Miután megállapították még az 1889. évi költségvetés s jegyzőkönyv-hitelesítőket is küldettek ki, elnök megköszönve a tagoknak megjelenésüket, a gyűlést befejezettnek nyilvánította.

Tanügy.

Szökefalva, 1889. febr. 10. én.

— Tanítók gyűlése. —

Folyó évi február 9-én szerencsés volt Szökefalva községe kebelébe fogadni az ezen napra gyűlésre összehívott Kis-Küküllő vármegyei tanító egyesületének „dicső-szentmártoni járáskör”- és „választmány” tagjait.

Mielőtt a gyűlés kezdetét vette volna, az egybegyűlt tagok járásköri elnök, Gyöngyössy István, dicső-szentmártoni polg. isk. igazgató és ref. egyházmegyei esperes, Kovács Elek, vámosgálfalvi ref. lelkész vezetése mellett megtekintették a ref. iskolai helyiséget.

A tanteremnek szűk és sötét volta arra indította a község ref. lelkészét, Orbán József urat, ki ez idő szerint tanítói funkciót is végez, hogy a gyűlés s a gyakorlati tanítás helyéül alkalmas helyiséget keressen. Erre készséggel és örömmel adott helyet községünkben általánosan kedvelt és szeretett felf. egyházunk nestora, Kinizsi Mihály ur, kinek e szíveskedéért nem is készt az elnök a gyűlés nevében forró köszönetet mondani.

Jelzett helyen kezdetét vette a gyűlés d. e. 10 órakor Orbán József pap-tanító, énekek és imával kapcsolatos gyakorlati tanításával, vagy a mint később minősített „ismétlés kikerdezésével”, „vizsgálattal”. A gyermekek hittanból kikerdezésével adott feleletek szép haladásról tanuskodván, a gyűlés ezt köszönettel vette tudomásul.

Gyöngyössy István, elnök csinos és meleg szavakkal üdvözölve a gyűlésre megjelent szép számú vendég tanügybarátokat és karársakat, a gyűlést megnyitotta.

Elnök bejelentése után, hogy a Gyöngyössy Istvánné által ajánlott szavakat, szaváló gyengéke-

dése miatt elmarad, Nyárády Dénes, dicső-szentmártoni állami tanító, értekezése „Az ismétlő okla'ásról” czimmel érdeklő hallgattatott.

Muzsnai József, vámosgálfalvi ref. segéd-tanító szöles olvasottságról tanuskodó, lélektani alapon nyugvó a nevelés okt. körébe vágó és szép iránylyal szerkesztett „Fűszerek” czímű értekezést olvasott fel általános érdeklődés és figyelem között.

A jövő gyűlés helyéül Vámos-Gálfalva jelöltetvén ki, s a tárgysorozat megállapítván, elnöknek buzdító és lelkesítő szavaival a gyűlés véget ért, hogy helyet adjon a tanító-egyesület választmányi ülésének.

Miután a szentírás szavaival élve, az ember nemcsak az ur igéjével, hanem kenyérrel is él, tiszt. Orbán József pap-tanító és kedves neje székelyes vendégszerető házhoz ment a hasznos munkát végzett tanító-ság, a hol is az izletes ételek és jó kedvet előidéző hegyléve fogyasztása közben a magyar ösöktől öröklött szokásnál fogva, meg az öszinte szeretet és tisztelet kifolyásaként megeredtek a pohárköszöntések Gyöngyössy István járásköri elnöknek meleg érzelmetől áthatott s méltóságos Horváth László kir. tanfelügyelő urra mondott jó kívánataival; ezt követte Kovács Elek, egyesületi elnöknek a nőkre; dr. Szabó Mihálynak, a járáskör elnökére; Orbán Józsefnek, szeretett vendégeire; majd Gyöngyössy Istvánnak a házi gazdára és kedves nejeire; ismét Kovács Eleknek dr. Szabó Mihálynak, Nyárády Dénesnek Pataki Lajos tanügybarátára s végre dr. Szabó Mihálynak igen érdekes irodalmi vázlatban előadott s a tanítókra alkalmazott pohárköszöntője, stb. stb.

Helyi és vidéki hírek.

Kérelem. Azon tisztelt előfizetőinket, kik előfizetési díjaikkal még hátrálékban vannak, tisztelettel kérjük, méltóztatassanak előfizetési díjaikat mielőbb beküldeni. — A kiadóhivatal.

Márczius 15. A brassóme gyei állandó márczius 15-iki bizottság tegnap este ülést tartván, elhatározta, hogy márczius 15-én nemzeti ünnepélyt rendez s p. tekintettel arra, hogy az idén márcz. 15. pénteki, tehát helivásári, napra esik, ez alkalommal d. u. 4 órakor tartja az ünnepélyt, melynek programja később fog megjelenni. Egyelőre annyit közölhetünk, hogy a bizottság egybangu felkérése alapján Orbán Ferencz középisk. igazgató vállalta el az ünnepi szónoklat tartását, Végh Mátyás tanár pedig a szavazást. Ugyanezen estén az Emke színészeti szakosztálya műkedvelői előadást rendez, melyen „A vén bakancsos és fia a huszár” kerül előadásra. A gyűlés több megürrült tagsági helyre megválasztotta: Binder Jenő tanárt, Fellner Lajos mérnököt, Gencsy István kir. adófelügyelőt, Nagy Gyula kir. erdőfelügyelőt s K. Nagy Gyula kereskedőt.

Felolvasás. A tanári körben vasárnap d. u., nem mint a programban kitéve van Szontagh Gusztáv, hanem Valther Béla kitűnő főreáliskolai tanár tartott előadást s p. a „halmaz-állapot”-ról. A kísérletekkel tartott előadás teljesen lekötötte a hallgatóság figyelmét — a mi a legigazságosabb kritika is egyuttal — s csak kár, hogy nagyobb közönség nem hallgatta, holott úgy az előadó egyénisége, mint kitűnően sikerült előadása megérdemelte volna.

Requiem volt vasárnap d. e. a brassói ág. ev. magyar templomban Rudolf trónörökösért. A templom zsufolásig megtelt közönséggel, mely meghatva hallgatta a magyar dalárda által énekelt gyászdalokat és Moór Gyula főesperes sikerült, könyekre indított beszédét. Midőn ezen gyászisteni tiszteletről megemlékszünk, egy elkövetett mulasztásunkat kell helyrehoznunk, mely szerkesztőnk távollétében történt, t. i. hogy lapunkban alig néhány szóval volt megemlékezés a helybeli róm. kath. plébánia-templomban tartott fényes requiemről, melyen jelen voltak az összes hatóságok, hivatalok, tisztikarok s iskolák. A gyászszertartáson teljes segédlettel Möller Ede apátplebános pontifikált. — A templom oly zsufolt volt, hogy a hivatalos testületek számára sem maradt hely. A templom közepén díszes ravatal volt felállítva szebbnél-szebb koszorúkkal díszítve, s általában e requiem volt a legimpozansabb a városunkban eddig tartottak közül. Midőn e mulasztást ezennel helyrehozzuk, elnézését kérünk egyuttal.

Közigazgatási bejárás. A Brassó-Zernesti és Brassó-K. Váshelyi helyi érdekű vasutvonal közigazgatási bejárása — mint értesülünk — f. hó 25-én veszi kezdetét s tart hat napig. A közlekedési miniszteriumot Gyöngyössy János osztálytanácsos és Dobiczky Sándor főmérnök fogják képviselni.

A jurista bálra, mely f. évi márczius 4-én fog megtartatni, nagyban folynak az előkészületek; a meghívók már szétküldettek. Mint már többször említett, ezen bál érdekességét sok meglepetés is fogja emelni így többek közt két új zene-szerzemény is és pedig egy keringő dr. Deák Albert, és egy polka francaise dr. Bogdén Andor rendező bizottsági tagoktól; mindkét zenemű a jurista bálban fog először a városi zenekar által előadni; továbbá „Justitia” az igazság isten-

nőjének festménye, melyet dr. Deák Albert készít, mely a táncztermet fogja díszíteni. Mindezek a közönség rendkívüli érdeklődéséből ítélve, ezen bál az ideai farsangi idény legszebbik és egyszersmind legkedélyesebbikének ígérkezik, méltó befejezésül az ideai farsangnak, és hiszszük, miszerint városi és vidéki társadalmunk eliteje — már csupán az újdonság ingerénél fogva is — ezen bálba fog egymásnak találkat adni.

Fillérestély. A brassói jótékony protestáns nőegylet holnap tartja a trónörökös halála napjáról elhalasztott fillérestélyét és pedig következő, igen élvezetesnek ígérkező műsorral: Bauer Erzs. és Janka k. a. ok zongorán, Werzár Jolán k. a. énekekkel, Grigorovics Olga k. a. hegedűn, kísérvé Krummel Hugó ur által zongorán s Végh Mátyás ur szavalattal. A fillérestélyt ajánljuk a t. közönség jóindulatu pártfogásába.

Aurora sorsjegy! Sokoldalu kérdezősködés folytán értesítjük a t. közönséget, hogy az Emke Aurora sorsjegyei idei márczius 12-én tartandó sorsolásának eredményét lapunk annak idején közölni fogja.

Küküllőváron Rudolf trónörökös lelkiüdvéért a gyászisteni-tjsztelest február 12-én a róm. kath. kápolnában a közönség nagy részvétele mellett tartatott meg.

A budapesti nagy tüntetés vasárnap számos ellenzéki képviselő vezetése alatt a legnagyobb rendben folyt le. Mintegy negyvenezer ember gyűlt össze lofogókkal. A rendet az egyetemi ifjuság tartotta fenn s a rendőrség részéről csak detektívek voltak jelen.

Meghívó. A közhalmi „Magyar kaszinó” tagjait f. évi február hó 23-ikán (szombaton) tartandó közgyűlésre ezennel tisztelettel meghívom. — Köhalm, 1889. febr. 12. Végh Albert, elnök.

A Dicső-Szentmártonban létesítendő kiseddóvó ügye ismét egy lépéssel előbbre haladt, a mennyiben az állami iskolák gondnokságának február hó 8-án tartott ülésében Gyöngyössy István polg. isk. igazgató előadott javaslata alapján elhatározatott fölkeríteni gróf Horváth Tholdy Lajosnét, mint az E. M. K. E. Kis-Küküllő vármegyei női választmányának fáradhatatlan elnökét, hogy a megindítandó mozgalom élére álljon, mely által a siker elmaradhatlan; továbbá kérelmez a gondnokság évi segélyekért a vall. és közközt. miniszteriumhoz a Röck Szilárd-féle orsz. alaptól; az E. M. K. E. központi igazgatósághoz és az Orsz. kiseddóvó egyesülethez. A gondnokság az iskolai ügyek ezen ágát is oly melegséggel karolta fel, hogy így aztán teljes biztonsággal lehetünk az iránt, hogy a vármegye székhelyén, minden más tekinteteken kívül annyira szükséges magyar tanítási nyelvű kiseddóvó már a jövő iskolai évvel meg fog nyilni.

Iparos bál. A trónörökös ő fensége halála közbejöttével február 2-ára hirdetett iparos bál márczius 2-án fog Dicső-Szentmártonban megtartatni.

A dicső-szentmártoni takarékpénztári szövetkezet ez évi rendes gyűlését február 26-án d. u. 3 órakor a vármegyei ház dísztermében fogja megtartani.

Közigazdaság.

Kereskedelmünk 1888. okt. hóban.

Az orsz. statisztikai hivatal most kiadott kimutatása szerint hazánk kereskedelme a lefolyt év október havában kitűnő eredményt mutat, a mennyiben 30.378 drb. s 1.499,742-36 mm. behozattal szemben áll 4.281,678 darab és 4.287,145-76 mm. kivitel, tehát kivitelünk 1888. október hóban 4,251,300 darabbal és 2,787,403-40 métermázsával fölülmulta a behozattal.

Ha részleteiben hasonlítjuk össze az eredményt, úgy azt találjuk, hogy kivitelünk több volt Auszriába 1.990,164 drb s 1.587,186-18 mm.-val, Németországba 21,765 drb s 633,497-22 mm.-val, Svájcba 19.259 drb s 256,935 mm.-val, Olaszországba 154,429 drb s 61,481 mm.-val, Franciaországba 1.592,752 drb s 148,657 mm.-val, Belgium-s Hollandiába 61,136 mm.-val, Angliába 34.341 drb s 185,069 mm.-val, Romániába 8,993 mm.-val, Bulgáriába 81 drb s 2.369 mm.-Törökországba 146,327 drb s 3.699 mm.-val és más (különféle) államokba 319,215 darabbal.

Ellenben nagyobb volt a behozatal Oroszországból 47,402 mm.-val Bosznia s Hercegovinából 30 drb s 13,714 mm.-val, Romániából 453 drb-bal (bárczás honi állatok), Szerbiából 26,568 drb s 9.736 mm.-val s végül különböző más államokból 11.489 mm.-val.

A szerkesztő postája.

B. L. tanító urnak N.-Teremi, és Sz. J. tanító urnak Küküllővár. — Beküldött tudósításait nem használhattuk, mivel későre küldettek be. Ezirányú tudósítást kaptunk már korábban. Szíveskedjenek más-kor lapunkat érdeklő közleményeiket gyorsabban be-küldeni. Szíves üdvözlét!

Társszerkesztők:

Nagy-Küküllőmegye részéről Horváth László (Segesvár.) Kis-Küküllőmegye részéről Gyöngyössy István (D.-Szent-Márton)

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos

Szterényi József.

HIRDETMÉNYEK.

Azonnal felvétetik egy gyakorlott gépvarrónő.

Bővebb felvilágosítás nyerhető Nagy-utca 508. szám alatt, hol a feltételek megtudhatók. (87) 2-3

Szám 658.—1889.

Hirdetmény.

Az állategészségügy rendezéséről szóló 1888. évi VII. t. cz. végrehajtása tekintetéből az alólírt városkapitányság részéről ezen törvény legfontosabb határozataival ezennel tudomás és szigorú mihez tartás végett közhírré tétetnek:

A. Állathirtokosok számára:

1. A borjuk bejelentése 3 nap alatt történendő.

2. A szarvasmarha állományában előforduló minden változás 10 nap alatt bejelentendő.

3. Bármely állatnak megbetegedése azonnal bejelentendő.

4. Legalább egy nappal egy állatnak szándékolt eladása előtt a marhalevél kiállításra kérelmezendő.

5. Egy ilyen marhalevélnek érvényessége (hajtásnál vásárra) csak 10 napra szól.

6. Marhalevéllel ellátandók: szarvasmarha, ló, juh, kecske, sertés (ideértve a csikók, borjuk, bárányok, gödöllyék és malacok is.)

B. Mészárosok, marhahizlálók, marhakereskedők és szücsök számára.

1. Minden Brassó város területére behozott szarvasmarha 12 óra alatt a városkapitányságnál a marhalevél előmutatása mellett feljelentendő.

2. Szarvasmarha és borju is csak a nyilvános vágóházban vágható el.

3. Ugy a levágás előtt, mint a levágás után is minden állat állatorvosilag megvizsgálandó.

4. A magánvágóhidakon levágott, valamint az elhullott állatok marhalevelei is azonnal a városkapitánysághoz beadandók.

Az ezen határozatok ellen cselekvők a törvény 146—154. §§-ai értelmében 100 forintigani pénzbüntetéssel vagy esetleg megfelelő elzárásai büntetnek.

Brassó, 1889. január 30.

(85) 3-3

A városkapitányság.

Kerestetik

egy tíz év óta fennálló, kitűnő forgalomnak örvendő helybeli üzlethez egy társ, a ki 5000—8000 forint készpénzzel bír. Az üzlet teljes biztonságot nyújt ez összeg erejéig s e tőke csak az üzlet nagyobbításához szükségeseltetik.

Az illető lehet akár üzlettárs, akár pedig befektetheti tőkéjét jóvedelmére.

Bővebb megtudható e lap szerkesztőségében. (88) 2-3

Szám 31.—1889. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alólírt kir. bírósági végrehajtó ezenel közhírré teszi, miszerint a segessvári kir. járásbíró 1889. évi 96. számú végrehajtást elrendelő és az erzsébetvárosi kir. járásbíró 1889. évi 210. számú kiküldő végzése folytán a Schässburger Spar. und Hypotheken Creditverein végrehajtató részére holdvilági Rau János végrehajtást szenvedő ellen 150 frt tőke s járulékaik iránt kielégítésképen bíróság lefoglalt és 318 frtra becsült ingóságokra az erzsébetvárosi kir. járásbíró 1889. évi 223. számú végzésével 150 frt tőke, ennek 1886. évi február hó 17-ik napjától járó 8%-os kamatai, óvási, 1/3%-os váltódíj s eddig összesen 13 frt 95 krban megállapított költségek iránt a további kielégítési végrehajtás elrendeltetett.

Ennek folytán az 1881. évi LX. törvczikk 102. §-a értelmében hivatalból a 223. számú végrehajtási jegyzőkönyv alapján, végrehajtató, foglaltatók s felülfoglaltók javára is, a mennyiben ezek is árverési jogot nyertek volna, tekintettel az idézett törvény 103. §-ára, az árverésnek Holdvilág községében végrehajtást szenvedő lakásán leendő megtartására határnapul 1889. évi március hó 8-ik napjának

d. e. 9 órája kintüzetik, a mikor a bíróság lefoglalt fehér és fekete szarvasmarhák, lovak, szekerek, sertések és juhokból álló ingók a legtöbbet ígérőnek az idézett törvczikk 108. §-ában megállapított feltételek mellett, készpénzzért, — szükség esetén a becsáron alul is, el fognak adatni.

Egyszersmind felhivatnak mindazok, kik az elővereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, hogy elsőbbségi igénybejelentéseiket a felhozott törvény 111. és 112. §-ai értelmében az árverés megkezdéseig alólírt kiküldött végrehajtónál vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak, különben a későbbben beadott igények a törvényes eljárást akadályozni nem fogják.

Erzsébetváros, 1889. február 15.

(89) 1-1

Szentpéter János, kir. bírósági végrehajtó.

UJ HUSSZÉK!

Van szerencsém ezennel a t. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a Lópiacson 61. sz. a. (a Széles-patak sarkán)

új mészárszéket

nyitottam, — melynek üzletvezetője Buretta Stefan, — a hol mindenkor mindenféle friss hus olcsóbban, mint a nagy mészárszékekben, kapható.

Számos látogatást kér

Jarca J. Demeter,

(90) 1-1

tulajdonos.

Brünni posztók

elegáns

tavaszi v. nyári öltönyre

3.10 méteres darabokban, azaz 4 bécsi rőf,

- 4-80 frt. finom •
- 6— frt. finomabb, •
- 7-75 frt. még finomabb •
- 10-50 frt legfinomabb •

valódi bárány-gyapjuból, valamint felsőkabát-posztók, se-lyemmel átszőtt kamarnok, nyári loden-, livrée-szövetek, mosható czérnaszövetek, finom és legfinomabb fekete posztó salon-ruhához stb. stb. szétküld utánvét mellett a solidnak s előkelőnek ismert

SIEGEL-IMHOF

posztógyári raktár Brünnben.

Nyilatkozat: Mindenik szelvény 3.10 mtr. hosszú s 136 ctm. széles, tehát teljesen elégséges egy teljes férfi-öltönyre.

Nagyobb mennyiség is küldetik. A választott minta szerinti küldésért kezesség vállalatik. 86 1-30

Minták ingyen s bérmentve.

86 1-30

Legolcsóbb, legbiztosabb, legjobb s legrégibb

TRÁGYASZER

czukorrépa, komló, szőlő, burgonya, len, vetemények, valamint általában mindennemű mezei termékek számára mely tartós hatása minden földben, a mi bizonyítható számos hirneves mezőgazdasági tekintély nyilatkozatával, — a

concentrált marhatrágya,

(Engrais de boeuf)

melynek nagy szerves szén-sav-, phosphorsav- és káli-tartalmaért 60% szerves alkatrész mellett kezesség vállalatik.

SAXL TESTVÉREK

első cs. kir. szabad. osztrák-magyar concentrált marhatrágya-gyára Temesváron.

Közp. iroda: Wien. III., Rennweg 20/51.

Minták s rüpatok

ingyen és bérmentve küldetnek.

MOLNÁR ZS.

ajánlja a nagyérdemű városi és vidéki közönségnek gazdag raktárát kész

gyermek-, nő- s férficzipőkben,

valamint minden e szakba vágó munkákban. — Rendelésre lehető legrövidebb idő alatt készülnek el a legelegánsabb czipők, csizmák stb.

Ugyanitt dus választék van férfikalapokban.

Kitűnő munka s olcsó árak mellett igyekszik a n. érd. közönség minden igényeit kielégíteni.

Szíves támogatást kér

kiváló tisztelettel

Biró Gyula,

üzletvezető.

8

PSEPHOFER J.

(11) 8 12

gyógyszertára Bécsben

Singerstrasse 15. sz. „Zum goldenen Reichsapfel.“

Vértisztító labdacskok,

ezelőtt »egyetemes labdacskok«, mely nevet teljes joggal megérdemlik, mert kevés betegség létezik, melyben ezen labdacskok csodálatos hatásukat ne mutatták volna ki. A legmakacsabb esetekben, hol más orvosság hiába alkalmaztatott, ezen labdacskok által teljes gyógyulás éretett el.

Egy doboz 15 labdacskal 21 kr., 6 dobozt tartalmazó tekercs 1 frt 5 kr; bérmentetlen utánvét 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentve 1 tekercs labdacsk 1 frt 25 kr, — 2 tekercs 2 frt 30 kr, — 3 tekercs 3 frt 35 kr, — 4 tekercs 4 frt 40 kr, — 5 tekercs 5 frt 20 kr, — 10 tekercs 9 frt 20 kr. (Egy csomagnál kevesebb nem küldetik.)

Valódiak csak azon pilulák, melyek utalványá „J. Pserhofer“ névjegygyel van ellátva, s melyeknél minden dobozon ugyane névjegy vörös színen olvasható.

Számtalan irat érkezik, melyekben a fogyasztók a legkülönbözőbb betegségekből való felgyógyulásukért köszönetet mondanak. Mindenki, ki egyszer kísérletet tett e szerrel, azokat tovább ajánlja.

A sok közül álljon itt egy néhány:

Schlierbach, 1888. febr. 17.

Tisztelt ur! Alólírott kéri, szíveskedjék ismét küldeni 4 tekercscsel az ön valóban igen hasznos és kitűnő vértisztító labdacskai-ból. Mély tisztelettel

Neureiter Ignác, gyak. orvos.

Gotschdorf, 1886. okt. 8.

Kérem, szíveskedjék nekem az ön általános vértisztító piluláiból egy hat dobozt tartalmazó tekercscsel küldeni. Csak az ön csodálatos piluláinak köszönhetem, hogy egy gyomor-bajtól, mely engem 5 éven át kínozott — megszabadultam. De nála e pilulák ezentúl többé kifogyani nem fognak, s ezennel önnek legforróbb köszönetet mondok. Legmélyebb tisztelettel (Osztrák-Szilézia, Kohlbach mellett, Gotschdorf) Zwickl Anna.

Bécs-Ujhely, 1887. decz. 9.

Tekintetes ur! Legforróbb hálát mondok önnek 60 éves nagynéném nevében; öt évig nyomorgott ő avult gyomor-katharrusban és vízkórban. Az élet már csak kin volt neki s halál martalékának hitte magát. Véletlenül kezébe jutott egy doboz az ön kitűnő piluláiból, s azoknak hosszabb időn át való használata után ki volt gyógyulva.

Mély tisztelettel Weinztell J.

Mitterinzersdorf, 1886. jan. 10.

Igen tisztelt ur! Szíveskedjék nekem posta fordultával az ön kitűnő vértisztító piluláiból

Fagy-balzsam, Pserhofer J.-tól, évek óta a legbiztosabb szernek van elismerve mindennemű fagybajok és idült sebek stb. ellen. Egy tégly ára 40 kr, bérmentes megküldéssel 65 kr.

Keskeny levelű útifű-nedv általában isme- reteskitűnő házi-szer a hurut, rekedtség és görcsös köhögés stb. ellen. Egy palack ára 50 kr.

Amerikai köszvény-kenőcs, legjobb szer vényes és csúszos bajokban, tagszakgatás, háterinczaj, ischias, migraine, ideges fog- és fejfájás, fülzszakgatás ellen. 1 frt 20 kr.

Lábizzadás elleni por, eltávolítja a lábizmetlen szagot. Jókarban tartja a lábbelít és ártalmatlan szernek bizonyult. 1 doboz 50 kr, bérmentve 75 kr.

Élet-essencia, »Prágai cseppek« megrom- tés és mindennemű altesti bajok ellen, ki- tűnő házi-szer. Egy üvegcse 22 kr.

Golyva-balzsam, Biztos szer a golyva és másféle nyakdaganatok ellen. — Egy üvegcse ára 40 kr, bérmentes megküldéssel 65 kr.

Mindezen készítményeken kívül, mindenféle bel- és külföldi gyógykülönlegessé-gek találhatók, a melyek Ausztria-Magyarország hírlapjaiban közöltetnek, és az esetleg raktáron nem levők kívánatra azonnal, pontosan és olcsón beszerezhetnek.

A pénz előleges beküldésével a postaköltség kevesebbe kerül, mint utánvétellel. Postai megrendelések a leggyorsabban teljesítetnek, a pénz előleges beküldése ellenében, vagy pedig nagyobb megrendelések utánvétel mellett is.

A fenn jelzett különlegességek legtöbbje kapható Budapesten is Török József ur gyógyszerházában, Király-utca 12. sz. a.

Fiaker-por, hurut, rekedtség, köhögés stb ellen. Egy dobozzal 35 kr, — bérmentes küldéssel 60 kr.

Tannochinin-pomádé, Pserhofer J.-tól, évek óta orvosok által va- lamennyi hajnövesztő szer között a legjobb- nak elismerve. Egy csinosan kiállított nagy szelencze ára 2 frt.

Egyetemes tapasz, Steudel tanártól, útés, s szurási sebekre s mindenféle mérges daganatokra, idült és időnként megújuló lábszekre, pokolvarra gyuladások, fájdalmas daganatokra, gyula- dások emlékre, elfagyott és köszvényes ta- gokra s hasonló bajoknál ajánlatos. Egy té- gly 50 kr, bérmentve 75 kr.

Szemviz, dr. Romershausen-tól a látóké- pesség megtartására és erősbi- csére. Egy üveg 2 frt 50 kr, fél üveg 1.50

Angol csodabalsam, egy üveggel 12 kr, — tizenkét üveggel 1 forint 20 kr.

Egyetemes tisztító-só, Bullrich A. W.-tól. Kitűnő házi-szer a megzavart emésztés minden következményei, ugymint fejfájás, szédülés, gyomorgörös és gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. Egy csomag ára 1 frt.